

Kázeň z evanjelických večerných služieb Božích v Bratislave (Nový kostol) utorok po 2. sl. svätodušnej, 26. 5. 2026, 18.00 h; ES 179, 170, 411, Ž 100, A 45; téma: **Nie je Duch ako duch**

Modlitba: Jasné Svetlo, osvieť nás Tvoj lúč, správne poznať Krista Ty nás uč tak, aby sme stále verili v Neho, prišli do Jeho neba slávneho. Zmiluj sa, Pane! (Martin Luther, ES č. 179, 2)

1. Jánov 4, 1 - 6: „*1Milovaní, neverte každému duchovi, ale skúmajte duchov, či sú z Boha, pretože mnohí falošní proroci vyšli do sveta. 2Podľa toho poznávajú Ducha Božieho: každý duch, vyznávajúci Ježiša ako Krista, ktorý prišiel v tele, je z Boha; za ktorý duch nevyznáva Ježiša, ten nie je z Boha; je to (duch) antikristov, o ktorom ste počuli, že prichádza a teraz je už vo svete. 3Vy, deti, ste z Boha a zvíťazili ste nad nimi, pretože väčší je Ten, ktorý je vo vás, ako ten, čo je vo svete. 4Oni sú zo sveta, preto hovoria po svetsky, a svet ich počúva. 5My sme z Boha; kto pozná Boha, počúva nás; kto nie je z Boha, nepočúva nás. Podľa toho poznávame Ducha pravdy a ducha bludu.*“

Milí bratia a milé sestry!

V biblickom učení o Svätom Duchu majú dôležité miesto aj duchovné dary - dary Ducha Svätého. Jedným z darov Svätého Ducha, ktorý sa často prehliada, pretože je podceňovaný, je **„dar rozlišovania duchov“**

(1. Korintským 12, 10). Biblický verš z 1. listu Tesalonickým 5, 21 nám pripomína: „*Všetko skúmajte a dobrého sa držte*“. Duch Svätý, samotný Boh, nás k tomu zmocňuje. **Potrebné je nielen racionálne zvažovanie, ale nemenej duchovné rozlišovanie.**

Kresťanská viera nie je naivná dôverčivosť, ktorá naletí na hocičo, čo vyzerá či znie duchovne. Ako v ranom kresťanstve, aj v súčasnosti **sa o nás ľudí ustavične bojuje.** Sme vystavení pôsobeniu rôznych názorov, vrátane mnohých nebiblických. Obchodníci, politici, mediálni pracovníci... chcú nasmerovať naše myšlienky. Nezriedka nám podávajú polopravdy a snažia sa nás zmanipulovať. „*Milovaní, neverte každému duchovi, ale skúmajte duchov, či sú z Boha, pretože mnohí falošní proroci vyšli do sveta.*“

Existujú však aj **objektívne „vonkajšie“ kritériá, ktoré nám pomáhajú rozlíšiť „ducha pravdy“ od „ducha bludu“? Áno, existujú!** Autor 1. Jánovho listu nám dáva jednoznačné meradlo. **Na Ježišovi sa delia duchovia.** Tak to bolo už v ranom kresťanstve a tak je to aj v našich dňoch.

Jednoduchá otázka, na ktorej sa názory rozchádzajú, znie: **Kto je Ježiš?** Kto je Ten, kto žil pred 2000 rokmi v dnešnom Izraeli a zomrel na kríži pred bránami Jeruzalema? Bola Jeho smrť Jeho koncom? Je Ježiš človekom? Božím synom? Bohom? Alebo obojím? Bohočlovekom?

V čase napísania 1. listu Jánovho Jána spočívala mylná predstava, ktorou boli uvedené do bludu viaceré cirkevné zbory, predovšetkým v tvrdení, že Ježiš nebol skutočným človekom, ale iba božskou bytosťou. V cirkvi to bola veľká téma. V r. 325 prijal Nicejský koncil vyznanie viery, ktoré o Ježišovi hovorí: Verím „v jedného Pána Ježiša Krista, jednorodného Syna Božieho, splodeného z Otca pred všetkými vekmi; **Boha z Boha a Svetlo zo Svetla, pravého Boha z Boha pravého; splodeného, nie stvoreného, jednej podstaty s Otcom,** skrze ktorého bolo všetko stvorené; ktorý pre nás ľudí a pre naše spasenie zostúpil z nebies a vtelil sa skrze Ducha Svätého z Márie panny a človekom sa stal.“

Kým v ranej cirkvi boli mnohí uvedení do bludu tvrdením, že Ježiš nebol skutočným človekom, len božskou bytosťou, **omyli**

našej doby sú pravdepodobne skôr „falošné správy“ („Fake News“), nepravdivé tvrdenia, **že Ježiš bol iba človek** ako každý iný, možno veľký učiteľ múdrosti medzi ostatnými, zakladateľ náboženstva, revolucionár, ktorý stroskotal na svojich ideáloch a kvôli tomu zomrel.

Žiaľ, vlci môžu prichádzať aj v ovčom rúchu. **Nepočúvajte, či niekto hovorí o Ježišovi, ale pozorne počúvajte, čo hovorí o Ježišovi.** Ak zvestujeme iného Ježiša, než je Ten, ktorého predstavuje Nová zmluva, Ježiša tým nerobíme ľahšie prístupným dnešným ľuďom a už vonkoncom Mu tým nevzdávame chválu. Naopak, zapierame Ho. *„Ktorý duch nevyznáva Ježiša, ten nie je z Boha; je to (duch) antikristov.“*

Duch Svätý je však väčší ako všetky zlé mocnosti vo svete. *„Väčší je Ten, ktorý je vo vás, ako ten, čo je vo svete.“*

Držme sa vierou úplne jasne toho, že Ježiš je na 100 percent človek a na 100 percent Boh! Pravý Boh a pravý človek. A že jediného pravého Boha môžeme spoznať len v Ježišovi. Iný neexistuje. **Ježiš je jediným Spasiteľom a jedinou cestou k Bohu.** O sebe povedal: *„Ja som cesta i pravda i život.“*

Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa“ (Ján 14, 6).

Francúzsky vedec, náboženský filozof a spisovateľ Blaise Pascal (1623 - 1662) napísal: „Ak poznáme Boha bez toho, aby sme poznali svoju biedu, dospejeme k pýche. Ak poznáme svoju biedu, bez toho aby sme poznali Boha, dôjdeme k zúfalstvu. Ak poznáme Krista, prídeme do stredu, v ktorom môžeme nájsť i Boha i svoju biedu.“ Amen.

Modlitba: Duchu Svätý, prosíme, vyzbroj nás jasnozrivosťou a schopnosťou pravdivého úsudku. Naplň nás radosťou z toho, že vyznávame Ježiša ako svojho Spasiteľa. Ako Boha, ktorý prišiel k nám v ľudskom tele, stal sa naším bratom. Je opravdivým človekom, ktorý vie, čo znamená žiť tu na zemi. Rozumie nám. Zároveň je naším Spasiteľom a Pánom. Pravým Bohom, ktorý má nebeské zdroje, aby nám pomohol v tom čase a tým spôsobom, ktorý On uzná za najlepší. Zachránil nás od hriechu a večnej smrti.

Duchu Svätý vďaka, že si našou silou vzdorovať bludom a falošným učeniam. Amen. (Voľne podľa Bengta Pleijela)

S použitím myšlienok Thomasa Lorenza (FB 2026 /28. 5./), Bengt Pleijel: *...Aby ste vedeli... Putovanie Prvým listom Jánovým* (vyd. Transcius, Liptovský Mikuláš 2015): **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**